

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Széchenyi-utca SIMON-ház Kunz József nr kereskedésével szemben.

Hirdetmények.

előzetési pénzek és a kiadás körüli panaszok valamint a lap szellemi részét illető minden közlésnek ide intézendők.

Hírmentetler levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVÉPÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként a vasárnap kivételével.

Előfizetési ár

Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:

Egész évre 10 ft — kr. Félévre 5 ft — kr. Negyedévre 2 ft 50 kr. Egy hóra 1 ft — kr.

Hirdetési díj:

Ottasábas petitors egyszeri beiktatásért 5 kr. Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr. — Nyilttér 4 hasábas petitorsért 20 kr.

Hirdést vagy reklamot magában foglalt újdonság sora 30 kr.

XVIII. évfolyam 1891.

Debreczen. Szerda Deczember 30.

265. szám.

Sajátságos észjárás.

Budapest, decz. 28.

(—y—) Erdekes olvasni és hallani, smint az ellenzéki sajtó és honatyaság a választások tisztaságát megőrizni igyekszik. Amit ők végeznek, az tiszta munka. Eppen a „Pesti Napló“ produkálja magát, hogy kell az ily tiszta munkával a választó-közönséget ellátni. Egyik vezércikkében a következően lelkesíti elvtársait:

„Edes hazánkat, melyet Arpádtól örököltve ezer évig megtartottunk magyarnak s megakarunk jövőre is tartani nemzetünknek, hogy fiaink és unokáink szabad férfiakhoz méltón élhessenek ezen a földön mindennél, a bércektől a vizekig, azon veszedelem fenyegeti, hogy a bécsi udvar szögálatába szegődött államférfiak Ausztriával Magyarországot állami közönségbe foglalják. Eiterve az 1848-ban kivívott és a nemzet vérevel megpecsételt törvényes jogoktól, melyek folytonosságért Deák Ferencz a koronávalis szembeállított, és meghamisítva az 1867-iki kiegyezési alapot, mely közös ügyeket igen de állami közönséget Ausztriával nem ismer s özáruk önállóságát és nemzetünk szabad fejlődését biztosítani kívánta: a mostani államférfiak Szapáry Gyula gróf vezetése alatt meghonosították a magyar parlamentben az osztrák politikát, mely miatt Tisza Kálmán megbukott, sat.“

Es ez így megy hasábokon keresztül, cizfrábnál cizfrább ráfogásokkal és rágalmakkal, megtagadván a kormány férfaitol nemcsak a hazafiságot, de a becsületességet is mert oly dolgokat, amilyenek a kormány tagjaira rá fog, becsületes emberek nem művelhetnek.

Es ők ezt „tiszta munkának“ nevezik, mely a választások tisztaságát megőrizni van hivatva. Csakhogy az ilyen tiszta munkáért a társadalmi életben becsükkjék az embereket, mivelhogy ezt a tiszta munkát társadalmi nyelven: rágalmazásnak, becsületlenítésnek, hamis vádaskodásnak, avagy in komplekszum: erkölcsatlenségnak nevezik. Ahoz tehát, hogy erköcstelen fogásokkal tiszta munkát végezni hogy lehessen, sajtátságos felfogás kívántatik.

Hiszzen a rossz akaratnak a rágalomnál hatalmasabb fegyvere nincs. Es amely

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Érdekes adatok II. Katalin császnőről.

Mindenesetre érdekes egy oly nő biográfiája, kiről a nagy és büszke Voltair azt mondta: „Boldog az az író, a ki e császnő életét megírja.“ Az a boldog halandó ugyan még mai napig sem akadt, mert eddig II. Katalin életét csak emlékiratai nyomán írták meg, az pedig, tudjuk nem tükröztheti vissza a történeti igazságot már csak hézagoss voltánál fogva sem. — A minap jelent meg Berlinben egy mű Bilbasoff orosz tanártól „II. Katalin orosz császnő élete“ czim alatt. Az orosz cenzura azonban ezen kétségtelen nagybecsű és nagyérdékű műnek csak egy részét engedte kinyomatni — illetve orosz piacra vinni.

Az a része, a mely III. Péter meggyilkoltatását és II. Katalin trónralépését tárgyalja, betiltatott. Az erre vonatkozó ukász így hangzik: „III. Péter elleni összeesküvés, annak meggyilkoltatása és II. Katalin trónralépte oly momentumokat és cselekményeket tartalmaz, melyeknek illusztrálása az orosz nemzetre nézve káros befolyással lehetne.“

Pedig a mit Bilbasoff engedélyezett és így megjelent művében elmond, nem kevésbé és kicsiny mértékben csiklandoztatja az orosz nemzetnek annyira féltett kedélyét.

Közöljük itt a legérdekesebb részét. Keresztély Ágost anhalti hercegnék — és neje holsteini Johanna Erzsébetnek 1729.

„Ezenekben az ellenzék kezéből ezt a gyertyát kivesszük, mint a mérgefogaktól megcsztott kigyó, az ellenzék abban a hitében megszállt ártalmas lenni, mert becsületes küzdelemmel becsületes kormányának nem tudna ártani. De hát a vélemény és szólásszabadság (!) megkivánja, hogy a kormányt szabadon lehessen rágalmazni, valamint azt is megkivánja, hogy a kormány ezen rágalmakkal szemben ne tehesen semmit, mert legártalmasabb mozdulata is, a „választások tisztaságának“ meghamisításául tekintetik.

Mondom, sajtátságos fogalom kell ahoz, hogy valaki ezen állítások helyességét magára disputálhassa s mint a jelen esetben is történik, még ő lépjen föl a közvélemény előtt vádló gyanúnt.

Hogy az ellenzéki korteskedések mióta folynak már, hogy Apponyi Albert gróf az új czimre szorult „nemzeti párt“ élén mikor kezdte meg a kormány ellen az offenzívát, azt pontosan meghatározni nem tudom, de hogy már hón pok óta foly, azt tudja az egész ország.

Es vajjon mit szól az ország ehez a művelethez? Helyesnek tartja az ország, hogy míg a szabadelvű párt képviselői, kötelességükhez híven, a parlamentben törvényjavaslatokat tárgyalnak, az alatt Apponyi egész kortes-kisérettel járja be a szabadelvű párt kerületeit, szervezeti és megindítatja a mozgalmat mindenfelé, számitván arra, hogy mire az országgyűlés a törvényes időre bejárul, ő és pártja a távol levő képviselők kerületeit elhódítja, utánaözván amantisztelt házi barátok szerepét, kik ugyan, is, a féjkek távollétében az asszonyokra vetik ki hálójukat.

Ami pedig az egészben a legsajátságosabb, az ellenzéki képviselők és újságíró urak mélyen megnehezthetnek a szabadelvű párt tagjaira, amiért, hogy azok, a kerületeikben portyázó udvarlók hírét hallván, haza igyeksznek az országgyűlési tárgyalásokat, ily körümények közt, tovább folytatandónak nem tartják. Es amely kormány ezt be nem bírná látni, annak az esztét se lehetne ám irigyelni.

De olvasni kell csak az ellenzéki lapokat a „téli választások“ról. Arról a felelősségről, mely a kormányt a választók egységének veszélyeztetése miatt illeti, sat. Es amint ezek-t komoly képpel adják...

Valóban, ha elgondolkozik az ember ezekről a politikai színjátékokról, el kell ismernie, hogy a politikai Tartuffkódés vitte a ravaszsgot a netovábbig.

Mikor lesznek a képviselő választások? A „Pester Lloyd“ írja a következőket: Az országgyűlés feloszlataásáról immár hiteliesen jelenthetjük hogy mindkét ház a jövő január 4-én tartja utolsó ülését. Másnap, január 5-dikén ő Felsége trónbeszéddel ünneplésesen berekeszti az országgyűlést. Két nappal később meggyébe az új választások elrendelése, melyek január 28-dikán kezdődnek s az egész országban tíz nap alatt befejezendők, úgy hogy az utolsó választások legkésőbb február 6-án mennek végbe. Az új országgyűlést február 18-án ő Felsége személyesen, trónbeszéddel nyitja meg.

A zóna jövedelme. A magyar államvasutak igazgatósága deczember 15-éig a központi állampénztárba mint tiszta jövedelmet 16.400.000 forint, e szerint a múlt évhez képest 2.533.000 forinttal többet szolgáltattott be. Az osztrák-magyar államvasutak államított vonalainak beszoigáltatott tiszta jövedelme deczember 15-éig 8.795.000 forint tett.

1891.

Politikai és társadalmi szemle.

Ha a következő századok valamelyikének történetírója nagy, terjedelmes, oknyomozó történetében odáig jut, hogy a mai kort írja le, s leírja azt úgy, hogy az események s tények világos indokait is kikutatassa, — alighanem több fáradságába fog ez kerülni, mint a többi mind. Mert igaz, hogy a kökorszak fél-állat-embereiben a humanizmus még nem nagy tért hódított, de tény, hogy eradeti vadágukat inkább csak alsóbbrendű teremtményekkel szemben éreztek, — igaz, hogy az ó-kor legműveltebb népeinek a hadviselés volt főfoglalkozásuk, de humanizmus tünik ki minden kétségan felül oly tetteikben, hol civilizált embertársaikat a jog és méltanyosság körébe törekedtek bevonni, — igaz, hogy a tetőtől talpig vértezett barbár közép-kor az emberi vad szenvedélyek hosszú sor-

zata, de ki építette vajjon ugyanekkor az emberszeretet s vallásosság megannyi templomait s klastromait? A civilizált hmauns jelenkor azonban igaz, hogy állatvédő egyesületeket alapít dszűrre-borura s nehéz büntetéssel sújtja a esökönös lovat megrendszabályozó kocsiat, mentőegyesületeket alakít menthetlen öngyilkosok számára és jótékony egyesületeket mindenféle szűkebb és tágabb célokra, — de mindezeknél fontosabb és általánosabban embergyilkoló szerszámok felfedezésében tőri feiavlágosodott fejt. Az a történetíró alighanem puszkapor-korszaknak fogja nevezni ezt a századot.

Uj puska, újabb puska, legújabb puska. Ezzel ki van merítve az évek óta készült legújabb politikai hírek állandó rovate. Múltaságoknak nevezhetők az államoknak ezt a fegyverkezési hajszáját, ha oly komoly dolog nem volna. Mert eltekintve attól, hogy minden normális haladást megakaszt az örökös fegyverkezés szörnye, hová fog ez vezetni? Nem ott vagyunk-e már, hogy az államokban minden jártányi erejű embernek fegyvert nyom kezébe egy esetleg kitörendő háboru? S mégis ha ma vagy holnap agyafuirt elméjében egy tökéletesebb gyilkolószert eszel ki a fegyverkovács, újra kezdetűnk, a milliókra menő befektetést, míg majd végül már minden élő lénynek a legújabb puskból kettő nyomja a vállát. Mert haladám, óriási léptekkel halad a humanizmus jelen százada — a barbarizmus felé.

S midőn ebben az általános fegyverzőrgetésben minden s minden ősz meghozza majd jobbról, majd balról a háboru csaihatatlan jóslatát, s mi mindnyájan — a mint a tizenkettedik órához illik — szuronyszegezve várjuk az „előre“ jelszót, a tizenkét órából csak nem akar egy óra lenni, vagyunk s maradunk mindig a tizenkettedik órában.

Méddig? Szinte lehetetlennek látszik, hogy legújabb fegyvereink is lövés nélkül kerüljenek a lomtárba, úgy mint elődek. A legújabb politikai taktika pedig ezt látszik mutatni. Ez az utazó politika.

Néhány év óta felütötte fejét a politikai „vigécek“ serege, kik „békében“ utaznak és tömik magukba az utolsó dicsőséget, — melyet a kelendő cikért világszerte kapnak. Kisebb nagyobb diplomata matadorok utazák be Európát béké-cikkkel, beleugrálának a mérleg majd egyik, majd másik serpenyőjébe s nagy reklamámal állítják helyre az európai egyensúlyt. S ezek mellett a koronásfők is hívei az utazó politikának s okoznak egy egy elejtett, sőt néha ki sem mondott szavakkal rettenetes — tözsdépanikot.

Az európai egyensúly ingasai eddig szerencsére csak a tözsdéken jelezték ingásait. A török szultán dinnyét küld a német császár-

séget állítottak melléje. Innen az ut, Ss.-Pétertávri diadalmenethez hasonlított. Zsófia a meszei hamupipőke történetét vélte keresztüléni.

Sz.-Pétertávri az udvar legmagasabb rangu főurai kezét csókolta neki.

A császnőtől kapott ékszerék pedig 50.000 rubel értéket képviseltek.

Ezen változás, fény, pompa, kitüntetés mintegy mámoritassá tették Zsófiát. Mámorba ringatták, hogy kijózanodása annál keserűbb legyen.

A koronaherceg bárgyu és beteges volt. Nevelése a lehető legrosszabb és legferdebb volt, úgy, hogy nem tudai vajjon nevelése tette-e bárgyuvá, vagy a mostoha természetűl örökölte félkegyelmét? Nevelője taláó jó vadidomító, vagy togházfelügyelő leandett, de semmi esetre sem koronahercegi nevelő. Oroszország leendő császnja minden nap átletget kapott nevelőjétől, és néha órákon át térdepelt tengerin vagy borsón.

Ily nevelés mellett — a különben is gyengeszű fiu — egészen bárgyu lett. 16 éves korában még játszott bábuokkal, falóval és egész napokat töltött eselédjei közt, mulatván azok tágár és sikamlós tréfián. Más leányt visszaretent volna ily szerencsétlen vőlegény, de a kis Fiki úgy okoskodott: Igaz, hogy Európában sok szép és daliás vőlegény van, de orosz korona csak egy. Belenyugodott tehát.

Zsófia külön udvart kapott 30.000 rubel évi járulékkal. Szorgalmasan tanulta az orosz nyelvet és történetet.

Az orosz törvény kívánta, hogy a lutheránus koronahercegnő az orthodox val-

nak, — a loty! a tőrök értékpapírok emelkednek. A német császár azonban parveninek nevezi Ecturthban a nagy Napoleont, s fűh végetek van hetyke franciák, hiába vagyok Európa legműveltebb népei, elfogtok pusztulni. A gallusok azonban a mogorva németen keresztül kacsingatnak az orosz-barátság után, a hideg orosz pedig rengeteg kölcsönök reményében olvadozik az északi tenger partján és nem látogatja meg a német császárt, mire ez megújítja minden nagyobb lelkesedés nélkül a famozus hármasszövetséget. Ezek mellett X. utazik Pétervárra. Y. utazik Párisba, Z. utazik Olaszországba, a császár Londonba, az angol királyné sehová, Carnot mindenhova, Rudini beszéli Turinban, Bismarck szeretne beszélni még egyszer a parlamentben, — s mindezen hűségese s nagy képpel regisztrált történelmi tények fényes conclusiója, hogy az európai béke szilárdabban áll, mint valaha, — hanem azért erre vagy arra a legújabb puskára vagy füsttelen löporra kell még okvetlen ennyi meg ennyi millió.

Nem hangzott el Európában évek óta trónbeszéd vagy egyéb fontosabb beszéd, melynek nem ez lett volna a vége.

Az európai helyzet képe ez. — Oriás komédia, hol a játékszámait a va banque embervértre megy, de a hol a bankot megütni egynek sincsen bátorsága.

Az utazási rendszer átszarmazott a nagy politikáról az egyes államok belpolitikájára is. A kormány, ha nagyobb reformot akar keresztül vinni, ministereit utaztatja vidékre a közvélemény kipuhatólása s esetleg hangulat-támogatás céljából. — Alkotmányosság szempontjából helyes, sőt kívánatos. Ezt a példát természetesen a pártok is követik — úgy a választások előtt. Nagy ártatlansággal vallják magokénak ezt a módszert és használják a saját előnyükre, a közvéleménynek nem kipuhatólására, de kérészokolására. — Fogadtatás — pompás, bankett — 200 tükü, szónoklat — de hosszú, tósz — de sok, — ezek legyenek motivumai a jövő választásnak. S aztán mondja még valaki, hogy hamisítják a közvéleményt. — Mintha egy kis ellenzéki processió, mely csak a hívők lelki megerősítésére pályázik, megkorumpálna valakit.

Brutusnak is szabad volt Caesar felett halotti beszédet mondani. A római harcosok is előbb Jánus templomában szédtek magukra az ádást, mielőtt e harcba mentek.

Nomina sunt odiosa. A közelmúlt azonban nem név, s közönségük aligha felejtette még el a mi hazai nagy vígégeinket, kik ezuttal választásban utaztak.

A politikai korrupció a parlamenti ülészek ezen ötödik évében nygancsak kiütögette nyelvét az ugynevezett hasbeszélésekben, meg abban a famozus obstrukción egyaránt. Miért ne folytatnák az emberi tehetetlenség eme hadjáratát most kívül, országszerte? Az eredmény immár előre veti árnyékát: az elenzéki pártok elkülönzése ismét akutabbá lett.

A parlamenti tevékenység öt évéből egy évet mindig rá kell szánni erre a negatív tevékenységre: egy év, melyben nem alkotnak semmit s jó szerencse, ha nem rombolják le a már meglévőket. Pedig az idő takarékos felhasználására nagy szükség van. Temérdek reform várja még életbeléptetését. Gondolják meg mindazok, kiknek kezébe az új országgyűlés megalkotása le van téve, hogy ennek oly tagokból kell állania, kik a haladás zászlója alatt tömörülve, egész morális erejükkel támogatni képesek azon reformok ker. szűlvtelét, melyek az elmúlt országgyűlés hagyatékaként maradtak rá.

Lisa térjen át. Zsófia még ugyanazon évben tiszta orosz nyelven letette az orosz hitvallást, bámulbatba ejtve a jelen volt főurakat. 1743-ban pedig nagy pompa közt ment végbe az egybekelés.

Zsófia már most „császári fenség” czímet kapott és Katalin nevet.

Szomorú napok következtek most Zsófiára. Férje bárgysága nőttön nőtt. Egy napon Erzsébet császárné valami ostoba tettért megverte a szerencsétlen trónörökösöt, nyomorult csavargónak nevezvén őt, kit a boldok házába kellene zártni. És ily ember oldala mellett kellett neki élni és tűrni. Udvarhölgyei folyton lekére kötötték, hogy csak ugy lehet itt szerencsés posztója és szilárd álláspontja, ha az országot — törvényes trónörökösével ajándékozza meg. De ezen trónörökösök sokáig várakoztatott magára!

A szegény Katalin túrt, tanult, mivélte esztét, lelkét. Végre 9 évi házassága után született a várva-várt trónörökös. Katalin most a helyzet ura lett. Azonban férjét — ki ellen valóságos undort érzett — még mindig túrné mellett.

1762-ben meghalt Erzsébet császárné és III. Péter a trónra lépett.

Pünkösdi királyság volt uralkodása, de eég tele ostobaságaival. Ukaszt bocsájt ki, melyszerint az összes beteg katonák és matrózok egy nap alatt f-jvesztés tarhe mellett gyógyuljanak meg. Ejjel beront egy részeg bandával neje hálszobájába. Örült tettei határt nem ismernek.

Végre 1763-ban április 14 én Katalin hiveivel Pétert fogságba teszi.

Sőtét pinczébe zárják a szerencsétlen Pétert, hol 3 nap múlva megtojta találták.

Es gondolják meg mindazok, kiknek azon fontos szerep jut, hogy a következő öt éven át az országot képviselhetik, hogy a nagyképi szájakodásnál komolyabb s nemezből teendő vár rájuk: folytatni a haladás munkáját, latba vetni tudásokat és józan gondolkodásukat, hogy támaszai legyenek a jónak és irtói a rossznak. Ne keressék új állásokban minden áron az előkelő tisztsgot, a büszke ezimet, mert a ki csak ezért, talán áldozatok árán hagyja odá állását, nem csak magának árt, de a mi nagyobb baj, alább süjjeszti az országgyűlési képviselő mármár sláhányatott nimbusát. A ki gazda akar lenni, gazdáskodjék, a pap papoljon, a tanár tanítson, tevékenységét senki kétfélle ne ossza, a képviselői állás, ha ki azt komolyan akarja betölteni, egész embert kíván. Az nem elég, hogy névjegyén az országgyűlési képviselő czim díszeljen, hogy havonként egyszer (elsején) feljőjjön Budapestre — mulatni s hogy per-te-levelelkel proteglálja be atyafitit a miniszter-kérel. Ezek routják a képviselő czim nimbusát, ettől a salaktól kell hogy purifikáltassék az új országgyűlés.

Nagylány.

— Lili monológja —

En ugyan már rég nem kételkedem abban, hogy nagy lány vagyok, deha ez iránt még bárkinek is a legcsekélyebb kétsége volna: könnyen megsemmisíthetem ezt. Mert, ami velem egy hét előtt történt: teljesen bizonyítja, hogy lány vagyok.

Ejjeli zenét kaptam.

Ha visszagondolok arra hogy két évvel ezelőtt még zárdában voltam, s most már éjjeli zenével kedveskednek nekem: látom kell, hogy fölöttem is tovaszálnak az évek s ah Istenem, hol vannak azok az idők, mikor még kis lány voltam! ... Ugy tünik föl nekem, mindig ilyen felölt, ilyen nagy lettem volna, mint most, amikor másként, miat „nagysád”, vagy legalább is mint „kisasszony” nem is szólhatnak engem. „Nini! A Lili! A kis Lili! ... mintha soha sem is mondták volna ezt rólam! Csak mindig „Lili nagysád!” ...

Nos, igen. Természetes, hogy „Lili nagysád!”

Az idén már jární fogok bálokba, házi mulatságokra is természetesen, hangversenyre, szóval mindenhová, ahol „a világ megjelen

S nem kivételesen de mindig. Most már nem kell irigyelnem a nagy lányokat s azzal tünnök fel, hogy — nem vagyok jelen. Majd akkor jobban feltünök, ha jelen leszek.

Már teljesen belöttem magamat abba az édes tudatba, hogy nagy leány vagyok. Az első házi nagy mulatság után én már nagyon, nagyon édesen álmodtam, amikor... (Olyan édesen! Azt álmodtam, hogy... de nem! Nem mondom ki, mert hallottam már azt is, hogy néha még a falaknak is füleik vannak!)

Édes volt az álom! S egyszerre csak zene hangzik, elandaltól magyar zene. Ugy hangzott, mintha valósággal szólna.

Fölbredek. Körülnézek a szobában minden sötét. De a zene csak szól. Mintha az udvarról... igen, igen az udvaron járt s a n a k. Odasompolygok az ablakhoz, s a függöny mögül leskelődöm. A hold bevilágítja az udvart. Valósággal, czigányok játszanak. S egy fiatal ember lelkesen intget nekik, hogy csak huzzák... huzzák... Szent Isten Vajjon ki ez a fiatal ember?! ... Ha talán?... Jézusom, ha ezt a mama megtudja, pedig meghallja, ez bizonyos! Huzzák; oly édesen! S az a fiatal ember, aki nekem huzat olyan aranyos jövedvi.

Jobban felhuztam a függönyt, hogy megláthassam „öt”, nekem huzat.

Nini! Talán csak nem?

A fi vérem volt.

Mindgy. Azért én mégis csak kaptam már éjjeli zenét. Mégis csak nagy lány vagyok már.

Helyi hírek.

Tájékoztató.

A királyi táblán hivatalos órák a segéd és kezelő hivatalokban d. e. 8—12, d. u. 2—5 óráig tartanak. — Az ígatók, kiadó hivatal és irattár a felelnek felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünneppapokon d. e. 10—11 óra közt.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6 óra.

Anyakönyvtár a kollégiumban a közönségnek nyitva pénteken délelőtt 11-től 12-ig.

Múzeum a kollégiumban nyitva van vasárnaponként d. e. 10-től 12-ig.

Színházban előadások naponta péntek kivételével kezdődnek este 7 órakor.

Nagy sétatangverseny vasárnap és ünneppapokon d. u. 4 órakor a „Margit fűrdő” nagytérképében.

Deoz. 31. Zion egyélt táncmulatsága a Szik-szaiban.

1892 január 2. Vőfélybál a Margit fűrdő disztermében.

Január 16. Kefekötő ifjúság bálja a Margit fűrdő disztermében.

Január 20. Timár ifjúság bálja a Margit fűrdő disztermében.

Január 21. A polgári kör bálja a Margit fűrdő disztermében.

Január 23. A függetlenségi párt bálja a Margit fűrdő disztermében.

Január 27. A eszmadia ifjúság betegsgyógyó egyesületének bálja a Margit fűrdő disztermében.

Január 28. Zártkörű thestetely a Margit fűrdőben.

Január 30. A szűrszabó ifjúság bálja a Margit fűrdőben.

Febr. 6. A kőműves iparosok bálja a Margit fűrdőben.

Febr. 21. Kereskedő ifjak önképző együletének 36 éves jubileuma.

Febr. 22. Kereskedő ifjak jubiláris táncostétele a Bikában.

Febr. 10. A eszmadia ifjúság bálja a Margit fűrdőben.

Febr. 25. Zártkörű thestetely a Margit fűrdőben.

Febr. 26. Pinczér ifjúság bálja a Margit fűrdő disztermében.

Febr. 27. Függetlenségi bál a Margit fűrdőben.

— Képviselő választók névjegyzéke. Az országgyűlési képviselők választására jogszultaknak 1892. évre végérvényesen megálapított névjegyzéke egy példányát a városi tanács tegnap küldötte fel a belügyminiszterhez. — E névjegyzék szerint a választók száma a következő: I. v. l. a. s. z. t. ó. k. e. r. ü. l. e. t. Péterfián földbirtok alapján 126, házibirtok alapján 73, jövedelem után 132, értelmiség alapján 73, együtt 404. — Csapó utcán földbirtokos 112, házibirtokos 52, jövedelem után 125, értelmiség jogán 29, együtt 318; fösszeg 722. II. v. l. a. s. z. t. ó. k. e. r. ü. l. e. t. Hatvan utczán földbirtokos 120, házibirtokos 110, jövedelem alapján 112, értelmiség jogán 46, együtt 388. Piacz utczán, földbirtokos 153, házibirtokos 55, jövedelem alapján 264, értelmiség jogán 114, együtt 536, fösszeg 974. III. v. l. a. s. z. t. ó. k. e. r. ü. l. e. t. Czeglédben régi jogon 1, földbirtok jogán 143, házibirtokos 109, jövedelme alapján 204, értelmiség jogán 32, együtt 489; Varga utczán földbirtokos 144, házibirtokos 63, jövedelme alapján 283, értelmiség jogán 89, együtt 579. fösszeg 1068. Debreczenben van tehát összesen 2764 választó polgár. Ezek közül 1 régi jogon, 798 földbirtoka — 462 házibirtoka —, 1120 jövedelme —, 383 értelmisége jogán gyakorolja szavazati jogát.

— A főreáliskola építési programja. Meixner Károly budapesti műépítész tegnap megtekintette a főreáliskola helyül kijelölt telket s Balogh Mihály főmérnök, Fazekas Sándor főreáliskolai igazgatóval együtt megállapította az építési programot. Meixner Károly három hét alatt vázlatos tervet fog beadni a városhoz.

— Egy évi köz és magán építkezés. Hogy épül, szépül lassanként Debreczen, hogy igyekszik fölvenni a modern város alakját, eléggé bizonyítja a következő adatok: A város a múlt évben 714 folyó méter fedett fő és fiók csatornát építettett Serház- és Darabos utczán. Koczkák burkolat és átjáró készült és javított 3057 □ méter területen — koczka és természetes burkolat átrakított 4968 □ méter t. alaktalan természetből burkolat készült és javított 8362 □ m. t. klínkertéglá burkolat készült ujjonnan 4000 □ m. t. alapzatos kavicsos ut épült 6764 □ m. t. téglajárda rakatott ujjonnan 6708 □ m. t. Továbbá magán építkezés történt ujjonnan utczára 60, udvaron 107 helyen; utczai átalakítás 12 helyen.

— Állami ménék kiosztása. A földművelésügyi miniszter közhírré teszi, hogy a debreczeni állami méntelepen lévő méneknek a fedezett állomásokra való szétosztása február 15-én fog megtartatni. Ezen szétosztáshoz az érdeklődő tenyésztők meghívotnak.

— Leggyakoribb halálesetek Debreczenben Debreczenben a múlt év folyamán 1607 egyén halt meg, minden ezer lakos közül 28.19% ember; ezzel szemben 1000 lakosra 34.07% születes esett. — Orvosi kar, városi hatóság és az egész lakosság levonhatja a következtetést azokból az adatokból, amelyek a legszűrűbben előfordult halálokokat tüntetik fel. — Ugyanis a halálozásoknak több mint egy hatod részét (15.62%) a bélszúr okozta, mely a kisdedek között szokott kegyetlenül pusztítani. Azután következnek a tüdőgyümökör, mely 244 egyént juttatott sírba. Györcsök 155, veleszületett gyengeség 147 halált okoztak. Az agtkör 131 esettel szerepel a kimutatásban. Utánuk a tüdőhurut következik, mely 110 esetben szaporította a halálozások számát. — Tüdőbőr már kiméletebb volt, meglegedett 81 áldozattal. — Guta ütés 63 fordult elő. Heveny fertőző betegségek közül torokgyík és hagymáz 33—33, vérhas 21, roncóló toroklob 15, kanyaró 8, vörheny 4, frötyési pokolvar 2 ízben okoztak halált. Gyermekegyi láz nyolc anyát ölt meg. — Beszédes szám az is, hogy a meghaltak közül 587, vagyis 36.53% még az egy éves életkort se érte meg. 1—5 éves korában pedig 242 gyermek pusztult el. — Ime a meghaltaknak több mint fele az öt éven aluli ártatlan nemzedék gyenge sorából került ki. — Csoda-e, ha lassan szaporodunk?!

— Rövid nyitány. A koresolyázó sport barátainak egyelőre nagyon rövid ideig tartott az örömlük. Pár nap óta oszf, ködös, esős locs pocs idő jár s a jégjelölészlót már vasárnap bevonták a Szikazay házról; a nagyerdei jégpálya pedig egyáltalában meg se nyitlatott, pedig Karácsony első napjára bizonyosan szép publikuma és tisztességes bizvátele lett volna. — Egyelőre nincs is kilátás a koresolyázó sport folytatására. Az időjelző intézetek jóslása szerint ugyanis még a legközelebbi napokra is esős, havas időjárás várható.

— A debreczeni kir. itélőtábla tanácsainak beosztása az 1892-ik évre I. tanács. (Közpolgári és urbéri ügyek.) Elnök: Puky Gyula, a kir. tábla elnöke. Birák: Tamásy Béla, dr. Horváth Dezső, Stancsek János, dr. Kiss Endre, Tar Gyula, Sárosi Szabó László. Tanácsjegyzők: Harsányi Gusztáv, Olchváry

Zoltán. II. tanács. (Közpolgári-, váltó-, kereskedelmi- és csődügyek.) Elnök: Csathó Ferencz, kir. tábla tanácselnök. Birák: Egy Kálmán, Comanescu Sándor, Danilovics Elek, Kovács Antal, Gicz y Gyula, Mérey Ottó, dr. Gajzágó Béla. — Tanácsjegyzők: Szép Géza, Palatiz Lajos. III. tanács. (Bánügyek.) Elnök: Széll Farkas, kir. tábla tanácselnök. Birák: Nyers Lajos, Draveczky Adorján, Hieronymi Béla, Naményi József, Garam Jenő, Unger Gusztáv, Naszády Iván. Tanácsjegyzők: Kozmuza Péter, dr. Bakó József.

— Fuzioról írnak tegnap helybeli lap-társaink. Az egészben annyi az igaz, hogy egy magán lakoson összegyűlt néhány polgár, eszmecserét folytattak a közeledő képviselő választás felett. De befejezett tényekről ezuttal még épen nem lehet beszélni. Téves állítás, mintha ez az összegyűvel az ipar és kereskedelmi kamara helyiségében tartatott volna meg: a felhívás közzött tartalma pedig légből kapott — m e s e.

— Miskolczy Lajos. Hullnak, hullnak. Egy-másután dönek ki a sorból Debreczen város jelesei, akik nevüket szereplésükkel, munkásságokkal beírta városunk történetének lap-jaira. — Szűcs István, Kiss József, Barcay István után gyorsan következnek mezőtelegi Miskolczy Lajos Kraszna-Közép Szolnok varmegyei, Hajdumegye és Debreczen szabad királyi város volt főispánja, a Szent István rend kis keresztese; aki ma delelőt fél 12 órakor hunyt el munkás életének 81-dik évében. Holttétét új év első napján d. e. 1/11 órakor ref. gyászszertartás után a szent-anna utczai 2544. sz. háztól Almosdra szállítják a jan. 2-dikán d. e. 10 órakor az ott lévő családi sírboltban helyezik örök nyugalomra. A temetést a „Kegyelet” első rangu temetkezési intézet rendezte.

— Talált tót fu. Egy 19 éves mamlasz tót fiut találtak tegnap este a Péter fián. A melék gyerek elmaradt egy favágó társaságból, hoi szülei is voltak s aztan eltévedt. Bevitték a rendőrvégre, hogy meg ne vgye az isten hidege.

— A népfelkelők összejárását már befejezte a város katonai ügyosztálya; összesen összejártak 6912 népfelkelőt, a kik közül 1534 katonailag kiképezett, 5378 pedig csak egy-nyerveiselésre képesített.

— A beteg Debreczen. Soha még annyi betegedés nagyobb járványok nélkül, elő nem fordult Debreczenben mint most. Alig van család, hol beteg ne volna. A halálozás is megdöböntően nagy, úgy hogy Debreczenben reggeltől estig folyton temetnek. De ugy van ez most az ország minden nagyobb városában, ahol még a vörheny és difteritisz is fellépett. Már több városban meg kellett alakítani a járvány bizottságot is.

— Influenza és difteritisz. A felátotteket az influenza gyüri ágyba; a kicsinyeket pedig a difteritisz fojtogatja. — Mindakettő veszedelmes nyavalya, amelyek kegyetlenül megkinozzák áldozataikat; olykor-olykor egészen a halálig. Régóta is volt ilyen sűrű Debreczenben a halálozás; régóta zuggott annyiszor holtakat bucsuztató harangszó, — mint a közelebbi napokban. Nem csupán az egymással kényesen versengő temetkezési intézeteket (ezek örvendenek a halál bőséges aratásának) — az éneklő diákokat, akiket majd-nem hogy összeczivónak funerator uraimék, — meg a lelkeseket, akik alig győzik a sok megrendelt, templomban — háznál mondandó halotti imádságot, — hanem a tekintetes árvaszéket is ugyancsak igénybe veszi a sűrű haláleset, azáltal, hogy mindegyiket kötelel-sege hivatalosan felvenni és a hátramaradot-takat kihallgatni, a hagyaték ügyet betárgyalni. Az árvaszéki iktatóban naponta átlag 18—20 halálesetet jelentenek be a kerületi orvosok. — A difteritisz járványhoz a belügyminiszter is hozzászólt; amennyiben leírott a városi hatósághoz, hogy a járvány-ról minden 8 napban hozzá kimutatást terjesszen fel.

— Birtokosok és birtok-változások. Nem érdektelen tudni, hogy a 176 ezer katasztrális holdat tevő debreczeni határ összesen 5710 birtokos kezén van, akikre közel nyolczadfél-százezer forint kataszteri tiszta jövedelem után a múlt évben 187207 frt 74 kr földadót vetett ki az adóhivatal. — Miután a város rendezésére szükséges kisajátítási alap tervezésénél ezen alap gyámolítása céljából szöbba jött az is, hogy az ingatlanok változásakor a vételár egy bizonyos csekély perzentje a kisajátítási alapha fizetessék a vevők által, mintegy tájékoztul felemlítjük, hogy a múlt évben 1637 birtok-változási eset fordult elő. Legtöbb: 584 a házutáni földesnél; azután 502 a belteleknel, 401 a szőlőknel, 63 a tanyabirtoknál, (daczára a tanyabirtokok vásárlását megszorító helyhatósági statutum-nak); 58 a kaszálóknel, 26 majorsági földel-knel, 23 libakerti földeknel.

— A temesvári év reformátusok és a püspök-választás. Ünnp szombatián délután a Wiszner-féle iskola helyiségében a temesvári év, ref. egyház presbyteriuma ülést tartott, mely alkalmmal a presbyterium a püspök-választás kérdésével foglalkozott. Mint értesülünk a temesvári év, ref. egyház nevében a presbyterium Szabó János esperese adta szavazatát, kinek a többek között az új egyház megalakítása körül is szép érdemei vannak.

— Két emberbaráti intézményünk. Debreczennek két olyan nagyobb emberbaráti czélokot szolgáló intézménye van, melyeket

váltó, ke-
: Csathó
frák: Egry
ovics Elek,
érey Ottó,
zók: Szép
(Bánügyek.)
anácseink.
Adorján,
ef, Garam
an. Tanács-
ákó József.
helybeli lap-
igaz, hogy
ilt néhány
a közlekedő
fejlesztet
betélni.
fejlesztet az
helyiségében
között tar-
s e.
állnak. Egy-
ezen város
ok, munkás-
tének lap-
el, Barcsay
mezotelegrdi
kép Szolnok
eczen szá-
a Szent
na del előtt
tének 81-dik
apján d. e.
tan a szent-
nosdra szál-
tor az ott
frók nyugá-
első rangu
a mamiasz
ter fán. A
ó társaság-
a elvédt.
no vegye
már. befe-
a; összesen
közül 1534
csak egy-
még annyi
ül, elő nem
Alig van
alálózás is
ebreczenben
De ugy van
b városai-
teritisz is
rellett ala-
feleltettek
nyeket pe-
Mindakettő
kegyetlenül
olykor egé-
ilyen sűrű
óta zugott
angszó, —
osupán az
temetkezési
lái bőséges
akiken majd-
or uraimék,
gyózik a sok
óla mondandó
tekinetes
veszi a sűrű
et köteles-
atramaradot-
gyet betár-
aponta átlag
a kerületi
ványhoz a
amennyiben
a járvány-
tatást ter-
ozások. Nem
katasztrális
szesen 5710
nyolczadfél-
jüvedelem
kr földadót
án a város
alap terve-
éjéből szóba
váltásakor
perozentje a
vevők által,
hogy a mult
fordult elő.
nél; azután
knél, 63 a
anyabirtokok
gi statutum-
rsági földek-
usok és a
án delután
a temes-
na ülést tar-
erium a pü-
ozott. Mint
gyház nevé-
esperesre
között az
szép érde-
nyünk. Deb-
emberbaráti
n, melyeket

dicsekedéssel mutatunk idegeneknek is. —
egyik a századok óta fennálló ev. ref. eze-
gény apóda, melyet a város és a debreczeni
ref. egyház közösen tartanak fenn. E temp-
lommel, iskolával és kisdóvóval is ellátott
szegényházban a mult évben 156 munkakép-
telen egyén (62 nő 94 nő) talált ellátást,
ami a fentartó testületnek 11958 frtba
került. Ennek fedezésére 5400 frtot (és 42
öl tüzeit) a nemes város, 6558 frtot pedig
az egyház adott. — Másik ilyen nagy jóté-
kon intézet a Theresiánumnak nevezett r. kath.
árvaház, amelyben 45 alapítványos debreczeni
születésű és 14 tartás díjas árva neveltetett.
Az intézet összesen 185931 frt értékű vagyon-
nal bír, melyből 127931 frt ingatlanra betá-
lázott tőke, a többi nagy részben ház és
földbirtok. Mult évi bevétele 17159 forint,
kiadása pedig 12364 frt. — A r. kath. sze-
gényápolásban 12 szegény nyert ellátást;
vagyona 20000 frt. A város ezt is segélyezi.

**Debreczen és az ezredéves
ünnepély.** Örömmel írjuk meg, hogy
emez immár aktuális kérdésre: mi m ó-
don ünnepelje, örökíts e meg
Debreczen város a honfö-
galás ezer éves ünnepélyét?
már is több érdekes választ kaptunk
előkelő helyekről. Kérésünket ismételtel-
megújítjuk, azon megjegyzéssel, hogy
kivánatra a beküldő neve a szerkesztő-
ség titka marad. A nagyérdemű felelete-
ket, melyek hivatalosan lesznek helyes irányt
és vezérfonalat adni e nagyfontosságú
kérdés nemskára meginduló tárgyalá-
sának, lapunk új évi száma b a n
kezdjük meg közölni.

Kofák és tyúgosok száma. A speci-
ális debreczeni két kerékű járművek, melyek-
ről régeen megíródt az a versbe foglalt
találás kérdés, hogy:

"Két keréke vagyon
Benne ezivis vagyon."

bát ezek a járművek 218, — pléhtáblával
megkümböztetett helyes pógár tulajdonába
voltak a mult évről szóló polgármesteri jelen-
tés szerint. — A bevásárlásokat személyesen
teljesítő uriaszonyságokkal olyan ismeretes
tisztességűdással bánó kofák érdemes testülete
pedig ugyanakkor 1086 tagból állott. — Ugy-
ezek, mint még 50 két-, és 10 egyfogatu
bérkocsis és 93 iparrendélyivel bíró szekeres
helypénz címén egy év alatt 6040 forintot
fizettek a házi pénztárba.

Debreczen mezőgazdasága. A gazdál-
kodó emberek tanulógo. adatokat nyujt a
polgármesteri jelentés sz 1890 évi aratási
eredményekről. Ez év a jobbik közé tartozik,
noha a mezőgazdálkodás két főága a növény
termelés és az állattenyésztés nem elégitte
is ki minden tekintetben a gazdálkodót. Az
ősziek jól fizettek, anyaszéna is elég termelt;
de már keveset hozott a tengeri, pedig ez
volna nálunk egyik legtöbb termelési czikk.
Debreczen határán keany növényekkel 25700
hóld, máz kalászosokkal 10000 hóld, kere-
kedelmi növényekkel 3200 hóld (28000 hóld
tergerivei) takarmány növényekkel 4400 hóld
volt bevétele. — Természetes röt 18700 hóld.
Feltűnő az aránytalanság a bevetett 72100
hóld és az uszaraak hagyott 5000 hóld kö-
zött. Ez is bizonyítja azt a rabló gazdálko-
dást, melyet Debreczenben úznek melyet
sem okszerű műveléssel, sem bővebb trágyá-
zással nem igyeksznek kellőképen ellensu-
lyozni. — Figyelemre méltó az is, hogy míg
a buzavál bevetett területek 75, a rozsossal és
kétseressel vetettek 84, illetőleg 8, a ten-
gerivel vetett földek pedig csak 5 métermá-
za szemet hoztak hóldanként, addig burgo-
nya átlag 40, cukorrépa 100 métermáza
termett egy-egy hóldon. — A takarmányrépa
pedig 110 méter mázsát hozott. Az 1870
hóld réten 168000 méter máza széna széna
termett.

**A hó tegnap elkezdett esni a gazda-
emberek nagy öröme.** Eleinte csak sár lett
a hópihékből, de később olyan sűrűen hullot-
tak, hogy az olvadás nem bírt velők, min-
dent beborítottak, téli képet adva a városnak.
Az idő ugyan elég lágy, de a jóslatok szer-
iat kemény időt várhatunk.

"Ez is takarékosság" czimvel tegnap
neki ront a „Debreczen” a városi tanácsunk,
amiért ez a honvéd kaszárnyák építését nem
azokra bízta, akiket a „Debreczen” megnevez,
hanem Gregersenekre és más ajánlóokra,
noha ezeknél pár ezer forinttal olcsóbb árak-
kat szabtak. Ha csak ennyi volna a „Dobre-
czen” czikkében, nem tartanánk válasza ér-
demesnek. Ugye de azzal a gyanúsítással is
illeti a városi tanácsot, hogy Tóth Kálmánt
meg a többi elsorolt, részben idegen vállal-
kozókat azért mellőzte, mert a Gregersen czég
építkezéseihöz egy helybeli téglagyártó, szál-
litja a téglákat, mely téglagyár tulajdonosa
döntőbefolyással bírt az ajánlatok elbírálásá-
ban. — Nos hát ez egyszerűen nem igaz.
Mert Gregersenék szerződés szerint, — ép
ugy minden városi nagy építkezés vállalko-
zója — a város téglagyárából köteles a téglá-
lat beszerezni. A „Debreczen” azon állítása
sem felel meg a valóságnak, mintha a városi
tanács a munka kiadásánál a helybelieket
mellőzte volna. Épen a helybeli iparosok ér-
dekében történt, hogy a nálunk előnyösen
ismert Gregersen és Fischer czégre bízottat
s munka egy jó része, a többi pedig hely-
beli vállalkozókra; mert Gregersenék arra is

kötelezték magukat, hogy lehetőleg mindenütt
helybeli iparosokat és munkásokat alkalmaz-
nak. Hogy Gregersenék ezt meg is tartják,
abban nincs okunk kételkedni. Az ő loyális
eljárását volt alkalom tapasztalni az új tem-
pom, konzistoriális ház, a dohánygyár és a
„Hungária” épület építésénél.

A bejelentési hivatal személyzete a
fogalmazó kivételével, immár egészen össze-
van állítva. Simonfi Imre kir. tan. polgár-
mester ma kinevezte a díjnokokat Margitai
Sándor és Király Ferenc személyében.

Egy inasgyerek kalandja. Margitay
Gabi 14 éves inasgyerek nagy barátja volt a
színháznak s ha már színházba nem mehetett,
legalább azzal mulatta magát, hogy a szinla-
pokot szögől-végre elolvagatta. Egy ilyen
szinlapolvasás nagyon a torkára forrt, mert
a közben elloptak tőle 4 frt 20 krt, mit gaz-
dája bízott rá.

A fiu elképzelte az a nemulást, a mi ez-
ért lesz, ha haza megy. Eonélfogva ehatá-
rozta, hogy nem megy vissza mesteréhez, ha-
nem haza megy Mádra, a hóvá valóé. Ki-
ment a vasuti állomásra, ott megnézte a zó-
najegyvet váltó közönséget. Minthogy pénze
nem volt, ő még a zónánál is olcsóbban akart
utazni a vasuton. Nyakába akasztotta tehát
a szipárt és mindig a sinek mellett tartva,
elindult Mádra. A decemberi hideg, az éhség
nem tudták őt megtörni. Az sem ijesztette
meg őt, hogy a pusztákon olyan kutyákat
látott messziről, a mik körülbelül farkasok
lehettek. Ejjli szállásait könnyűreutas vasuti
bakterektől kapta, a kik egy kis élelmet is
adtak számára.

Igy utazott a kis turista négy kemény-
napon át a legsötétebb Mádra és sem meg-
nem fágyott, sem éhen nem halt, sem a far-
kasok meg nem ették. Szétekintve szőlővá-
rosában, valami „magas” és „magasztos” ál-
lást szánt magának: elhatározta, hogy segí-
teni fog a szent ünnepekre egybehívni a kö-
zönséget vulgó: segít harangozni a haran-
gozóknak.

Hanem ekkor már megérkezett Mádra
a debreczeni rendőrség átirata, mire a fiut a
magasztos hivatal teljesítésében elcsípték és
oda juttatták, a hova a mádi zsidó jutott:
vissza került oda, a honnan kiindult. Dobre-
czenben a gazdája annyira megindult a fiu
kalandjain, hogy elengedte neki a 4 frt 20
krt, az ezzel járó ütleket és vissza is fo-
gadta szolgáltatába. A fiu ennek ellenében
megígérte, hogy ezentul pontosabb lesz inas-
kötelességeinek teljesítésében.

Zene. Silveszter estjén a Hungária-
kávészákházban Rácz Károly zenekara játszik.

Lapunkat mind azoknak kik elfizetni
akarnak, de előbb a lapot ismerni akarják, ha
ez iránt megkeresik kiadóhivatalunkat, január
hó elsőjéig azt nekik ingyen küldjük.

CSARNOK.

A Z R A.

(Heine.)

A szultánnak szép leánya
Estéknéktől fől a alá jár.
Lenn a kerti szajkónál,
Leogó vizek szájánál.

Estéknéktől egy ifju szolgál
Tünt fel a királyleánynak,
Estéknéktől ott a kútnál,
Minden este halaványabb.

A herceguő egy ily este
Gyors szavakkal kérde tőle:
Szólj rab ifjú, hogy n-veznek,
Családod, hazád mitől?

Yemének hívják hazámat,
Emgem pedig Mohammednek;
Nemzetsegem azon Azrák,
Kik meghának, ha szeretnek.

Keressük meg a papát!

(Jeleket)

(Vége.)

Es a kopasz ur dühösen meresztette
szemeit a fuuskára. Visszatartó volt a te-
kintet, melylyel most az anyát és gyermeket
nézte. Végre kegyetlenül mosolygott s a csor-
ba fogai közt sziszegte.

— Különbén tán késő is már! Nem
akarlak ijesztgetni, Malvin — enyelgett czi-
nikusan — de egy pisztolylévés, egy ugrás
a Dunába, egy hurokkötés a városliget vala-
melyik táján és . . .

— Es? — riadt föl Malvin a retentő
ingerkedésre.

— Es a tizezer forint . . .
Nem fejezte be. Csak cigarettjének
füstgomolyát fujta föl a plafond felé. Aztán
újra nevetett Pista ur, s a tükörből gyö-
nyörködött a nevetésében.

— Jaj, megőrülök még; — fakadt ki
elfojtott hangon Malvin. — Legelsőbb is a
biztosító társulathoz menjünk . . . Oh, utóbb
csakugyan öngyilkos lett már!

Egészen halkán rebegte ezt és köny-
csillant meg szemeiben. Fehér keskeny kezé-
vel oda nyult s a köny engedékenyen végig-
siklott hosszú, rózsáskörmű ujján. Több nem
követte, mert többet tán nem is akart elpa-

zarolni. Sőt ez is, mintha rüst-ite volna;
mosolylyal váltotta föl: miközben Pista ur
szelenczéből nagy gyorsan cigarettet so-
dort, s az utczára tekingetve, idegesen
szitta.

Nehány percze elhalgattak mindnyájan
— Hátha újra sürgönyöznek az any-
jának? — szólalt meg ismét Malvin.

— Minek ez a pazarlás? Hisz már
mindent megirtunk.

— Az anyja tán rávonné, hogy vissza-
térjen. S ha én is hívom, visszatér. Tudom
én, hogy szeret még.

— A milyen gyáva, hát erre is képes.
A kis Aladár újra nyugtalankodott.

— Menjünk már a papához! A papát
akarom!

— E hallgatsz te!

Ez egyszer Pista ur nemcsak rátörmedt
de rá is csapott a fuuskára, igaz hogy csak
a kezeskéjére, de elég erőlyesen és ala-
posan.

Aladár pityeregni kezdett,
— Megmondom a papának! Hol a papa
az édes papám? A papát akarom!

Malvin ödöklő tekintetet vetett lovag-
jára. Hirtelen föltek. A harag daczára is
lelkifurdalás látszott vonásain. De amint
körülnézett s majd engem, majd a tiszteket
érinté tekintetével, a hódító mosoly s a tet-
zés vágya most is odalopódzott ajkai köré.

Ruhája, mely a legújabb divatot mu-
tatta, világos barna, könnyed kabátkája,
pipacsipros bélelű széles kalapja: mind ki-
fejezői voltak a hatásvadászatnak. Míg meg-
indult lovagjával és kis fiával; többszörösen
bemutatta az újra bámuló vendégeknek kicsi
termetét, gyermekded kezeit, melyek az új
divatu hosszú nyelvű napernyőt cipelték,
formás lábait, melyek francia sarku, magas
cipőbe szorultak és leányosan domboruló
keblet melyen a becses öltözet megfeszült.
Lovagja akár horihorgasnak tetszett melette.

— Tehát Badára — szól Pista ur s a
tükörs nézett, vajjon meglehet-e elégedve
önmagával.

— Menjünk, menjünk . . . Ha öngyil-
kos lett, oda a pénz! Megmondta a biztosító
ágens. Pedig mennyit fizetünk már be . . .
Vége mindennek! Oda a tizezer forint. A
fiu öröksége!

— Szép pénz! vigyorgott a gavallér a
kis fiura. Ugy-e Aladárka? mi?

— Keressük meg a papát! A papát
akarom.

— Csitt! sziszent rá Pista ur és gallé-
ráál megragadta, aztán mosolyogva előre
lökte a fuuskát.

Malvin ugy tett, mintha nem látna.

— Nini! Kiderül! mosolygott miközben
fátyolat igazította. Pompás idő készül és
erőtelve mutatta a bámuló vendégeknek,
hogy örülni is tud.

— Küldjön kocsit! — szól Pista ur
a pincézének és előkelő kézmozdulattal két
ujdonatuj krajezárt, mint borraivalót tett az
asztalra.

S amely élénken jött, oly feltűnően
távozott a különös társaság. A vendégek
ismét kíváncsian néztek utána; a pincézék
kérdőleg tekintettek a terítéken piruló két
krajezárára, aztán mindenki tovább evett,
mintha semmi sem történt volna.

Közgazdaság.

A vetések állása és a mezőgazdasági
állapot december hó 12—27-ig a földmive-
lésügyi minisztériumba beérkezett jelentések
alapján a következő volt: Az ország-szerte
hirtelen, minde átmenet nélkül beállott szá-
raz hideg időjárás, a zseugében álló késői
vetésekre káros hatással volt több helyen a
megerősült késői vetések is szenvedtek, a
mennyiben megsárgultak és fakó színűek. Az
erdélyi vármegyék némely vidékén és az or-
szágban egyebütt is, de csak szórványosan
borítja még a hó a vetéseket. A buza, rozs
és árpa vetések néhol ritkák és foltosak, fér-
gek és egerektől szenvedtek eltekintve ezen
bajoktól a vetések általában véve meglehető-
senek jelezhetők, sőt helylyel-közben szépen
bokrosodásnak indultak, s csak a bekövet-
kezett hideg időjárás miatt akadtak meg
fejlődésükben. A megmaradt repceze tulayo-
mólag kielégítően áll. — Hótakaróra ország-
szerte nagy szükség van, hogy a vetések
kellően védve legyenek az idő viszontagsága-
itól. A gazdasági munkálatok nagyobbára
szünetelnek s csakis fa és nádvagásra, végül
még dohány simitás és trágya kihordására
szorítkoznak. Takarmányban ez idő szerint
még nincs hiány, helyenként azonban a gazdák
panaszkodnak, hogy a takarmányrépa és
burgonya rothad. Férgek és egerek sok helyen,
most is pusztítják a vetéseket,

Állatok veszedelme. A földmivélésügyi
miniszter Debreczen sz. kir. város törvényha-
tósága a következő körrendeletet küldte meg:
„Az 1888: VII. t. czikkben és az ennek
végrehajtására 1888. évi 40.000. sz. a. kiadott
itteni rendeletben a rühkórra vonatkozólag
foglalt intézkedéseknek helyes alkalmazása
érdekében figyelemzetem a közönséget, hogy
az idézett végrehajtási rendelet 270. §-ában
előforduló az a kifejezés: „a rühkór járvá-
nya” csak a rühkór nagyobb kiterjedését je-
lenti, melynek tartama alatt azonban az illető
község elzárása nem foganatosítható, hanem
csak egyes fertőzött istállók helyezhetők zár-
alá ily zárlatok föloldása az I. fokú hatóság
hatáskörébe tartozván, ahhoz a kerületi állami

állatorvos utófelülvizsgálja a nem szükséges,
habár az a betegség föllépéséről, a fennálló
szabályok szerint, mindenkor értesítendő.”

Értesítés a gazdáknak. A földmivélés-
ügyi minisztérium, a szécs királyi kormány-
tól vett értesítés értelmében, közlé Debreczen
várossal hogy az amerikai származású élő
sertéseknek, a sertéshusnak és sertéstermékek-
nek Németországba való bevitelét meg van
engedve. Ezentul a Szászországba küldött
sertés-szállítmányoknál, az azokat kísérő iga-
zolványokon nem szükséges annak igazolása,
hogy az illető szállítmányok nem amerikai
származásúak. Az állatok egészséges voltáról
azonban hatóságai állatorvos bizonyítvány
melléklendő, mely egy hétig érvényes és
vagy német nyelven állítandó ki, vagy hiteles
fordítással látandó el.

Főszerkesztő és kiadó laptulajdonos:

Vértesi Arnold.

Felelős szerkesztő: Vértesi Gyula.

Dr. Benedek Ignác

az összes orvos tudományok tudora

RENDEL (reg. 8—9-ig
d. u. 2—3-ig

Lakik: Szent-Anna utc a 2264. sz.

VILMOS sörcsarnokában

SILVESZTER-ESTÉLY.

Csütörtökön f. hó 31-én sörcsarnokomban tréfiás
játékkal egybekötött fényes

SILVESZTER-ESTÉLYT

rendezek, mely alkalomra gondoskodtam, hogy
a n. é. közönséget legkellemesebb és mulat-
tató meglepetésekben részesítek, hogy pedig
ezen tréfiás játék valóban jól sikerülhesen
a n. é. közönség minél tömegesebb megleje-
nését aláztatom kérem, az ünnepegy kez-
dete este fényes kivilágítás mellett

9 órákor.

Kitűnő ételek és legtisztábban ke-
zeit italokról kezeskedem.

ELSŐRENDÜ ZENEKAR.

Egyszermind tisztelettel tudatom a
nagyerdemű közönséget, hogy Pénteken

U J E V

első napján este kitűnő

Kolozsvári káposzta és

tepertős turós csusza

lesz rendelkezésre.

Zone: MAGYARI TESTVÉREK.

Teljes tisztelettel

WEBER I.

vendéglős.

Leszállított árak!

Leltározás alkalmából Deczember 1-től kezdve

az összes raktárunkon lévő

női ruhaszöveteket,

fekete divat-kelméket is,

SZINES MOSÓ VELEZEKET,

téli gypaju nagykendőket,

tréko darék és gyermek ruhákat,

valamint

szőnyegeket

Smyrna, Axminster, Brüssler, Tapestry

és hollandi nagyszőnyegeket is,

függönyöket

melyen

leszállított áron

árnyítjuk el.

Szabó Lajos fiai

Debreczen, Rózsater.

KOHN HENRIK Debreczen,

FŐ-ÜZLET KENYÉR-PIACZ 12. FIOK-ÜZLET 1712.

Ajánlja njoncon berendezett fűszeranyag és festékáru raktárát nagyban és kicsinyben.

Chinai pécó, Mandarin, Orosz, karaván és a legfinomabb Császár keverék teákat.

Legfinomabb Sajtokat, Caviárt és ha'at. — Angol, Cuba Jamaika és Ananász rumot. Kitűnő Tea-süteményt.

CZITROMOT és NARANCST a legolcsóbb forrásból.

Valódi amerikai és belföldi petroleom nagy raktára.

Kösző és egész fehér, darált sót.

Szepeességi főzeléket, boszniai szilvát, lekvárt, a legolcsóbb ár mellett.

KARÁCSONYI és UJÉVI AJANDÉKRA

finom PEZSGÓ borokat 2 forinttól feljebb.

Jégpálya megnyitás.

A „Margit“-fürdő jégpálya

Kedden folyó hó 22-én

a nagyérdemű közönség használatára megnyitattik.

Minden ünnep, vasárnap és esütörtökön délután

bent a teremben

Séta-hangverseny

és kint a jégpályán is katonazené és villanyvilágítás.

RUMBOLD B.

czim- és czimer-festészeti, papírmásó művek, zászló és díszítési czikkek gyára.

Alapítottatott 1842.

Czim- és czimer-festészeti tárgyak,

családi czimerek,

kamarási táblák és családfák üszed-

litésza és műfésése,

plasztikus

papírpép-művek

Mennyezet-

diszitmények (rosették)

és díszítési tárgyak, kölcsön

és eladási árban.

Diszítések ünnepélyekhez.

GYÁR.
Külső váci út 1722.
Telefon. 907.

IRODA.
IV., muzeum körút 13.
Telefon. 52-09.

A Debreczeni Ellenőr könyvkötészetében

mindenféle diszes és egyszerű

K Ö N Y V K Ö T Ö I

m u n k á k

gyorsan pontosan és jutányos árban elkészíttetnek.

Debreczen Nyomatott a „Debreczeni Ellenőr“ könyvnyomdájában 1891. Szécheyi-utca SIMON-ház.

UJONNAN BERENDEZETT

gyapjuszövet-raktár.

Van szerencsénk a n. é. közönség becses tudására lhozni, hogy a helybeli ipiaczon egy rég tapasztalt hiányt pótlándó, a már közel 50 év óta fennálló

posztó-nagykereskedésünkben

egy a mai igényeknek minden tekintetben megfelelő

kicsinybeni eladási osztályt

rendeztünk be, melyet, sem fáradságot, sem nagyobb befektetést nem kímélve,

a legújabb divatu valódi „ANGOL“ FRANCZIA

és az általunk itt meghonosított

Brassói, utjabban pedig Gácsai

gyapjuszövetekkel

felette dua választékban ellátván, ezeket minden versenyt kizáró

eredeti gyári árakban

fogjuk árusítani. Különös sulyt fogunk arra fektetni, hogy a n. é. közönség igényei nemcsak a legjobb és legújabb divatu szövetek beszerzése, hanem legolcsóbban jegyzett gyári árak folytán észlelhető nagyobb megtakarítások által minden tekintetben kielégíttessenek.

Ezen újabb vállalatunkat a n. é. közönség szives pártfogásába ajánlván, maradtunk riváló tisztelettel

Biedermann E. és Fia

posztó nagykereskedők.

VALÓDI FRANCZIA és ANGOL SZÖVETEK.

tiszta gyapjából készült brassói és gácsai szövetek.

Nagy raktár valódi színű egyenruházati és liberia szövetekben.

Egy budapesti nagy üzlet megvétele

által és dusan felszerelt nagyraktárunknak leltár előtti megkissebbitése czéljából

Butorszövet, szőnyeg, függöny,

ágy és asztalterítő
vászon és asztalnemű

valamint

női ruhaszöveteket
tetemesen leszállított áron

ajánlunk.

KUNZ JÓZSEF és TÁRSA

DEBRECZEN Kis templom bazár.